

A VÁROS METAFIZIKÁJA

ALEKSANDER CZEKAJ KIÁLLÍTÁSA

PLATÁN GALÉRIA, 2018. 07. 06. – 07. 26.

SZÖVEG TEXT: ZSOLDOS ANNA

Aleksander Czekaj mind korban, mind érdeklődésben Thomas Mann *Varázshegyének* főszereplőjéhez, Hans Castrophoz hasonlít: az irodalmi karakter és a fiatal lengyel képzőművész egyaránt az idő természetét keresik. Az idő kérdésére a századelőn Bergson adott választ: nem objektív mértékegység, hanem szubjektív fogalom. Alexander Czekaj kiállításán az idő ábrázolásával való kísérletezés tanúi lehetünk. Fotói az analóg technika óta ismeretes multiexpozíciós eljárással készültek, a képalkotás során egymásra rétegződnek a

képsíkok, s ezáltal az idősíkok és dimenziók is. Az olasz futurista festő, Giacomo Balla az 1912-es *A pórázon sétáltatott kutya dinamizmus* című képén hasonlóképpen értekezik az idő ábrázolhatóságáról. Czekaj fotóin Varsó és Budapest ismerős épületeit látjuk, de nem a házak, hanem a mindig mozgásban lévő, várost használó, lakó, járó ember, s a belőle alakuló tömeg dinamikus nézőpontjából. Az utcákat elmoszák az egymásra halmozott képrétegek, a mozgásból fakadó, egymásra rétegződő nézetek. A városi ember

mozgásából adódóan kapnak időbeliséget az állóképek. A sétáló, a „flâneur” szubjektív benyomásait látjuk. A Varsóban élő művész Budapestet kívülállóként szemléli. Meggyesi Tamás promenadológiai tanulmányaiban (lásd MÉ 2012/3 és 2016/3) kifejti, hogy az építészet valójában formát nyert performansz. A kiállítás képein látható épületek statikusságukban is mozognak, a történelmi idők rétegeit látjuk rajtuk, az utca moráját, az ember által megélt szubjektív időt.